

ناپایداری طرح‌های توانمندسازی اقتصادی و لزوم تحول در آن

قلق‌های اشتغال زایی در حاشیه شهر

یادداشت

رضایمانی

آموزش ماهیگیری به جای ماهی دادن از ضرب‌المثل‌های قدیمی است که در حوزه محرومیت‌زایی به طور بسیار معناداری مورد استفاده قرار می‌گیرد، تولید ثروت یکی از مهم‌ترین راهبردهایی است که خانواده‌های مستضعف را از تله فقر نجات خواهد داد، در سال‌های اخیر نیز تلاش بسیاری از نهادهای خدمت‌رسان نظیر کمیته امداد، بسیج و... به موضوع ایجاد اشتغال و تولید ثروت در این چارچوب بوده است. متأسفانه عدم توجه به اقتضائات واقعی بازار در ایجاد اشتغال در طرح‌هایی نظیر بنگاه‌های زود بازده و در برخی طرح‌های نهادهای مذکور، گاهی به انحراف تسهیلات و هزینه‌های صورت گرفته منجر شده که این انحراف تا مرز ۵۰ درصد نیز ذکر شده است. انتخاب شغل غیر اولویت‌دار، ایجاد مشکلات عدیده در مدیریت بنگاه، مشکلات فروش محصولات، کیفیت پایین محصولات تولیدی، ارائه تسهیلات در مشاغل اشباع و... اغلب باعث عدم پایداری مشاغل خرد و خانگی می‌شود. توجه به شکل‌گیری مشاغل با سرمایه کم و بنگاه‌ها خرد و کوچک از جمله ویژگی تلاش‌های اخیر است. در این عرصه با عنایت به تجارب گذشته اشتغال‌زایی در کشور نظیر بنگاه‌های زود بازده، وام‌های اقتصاد مقاومتی بسیج و تسهیلات اشتغال کمیته امداد لازم است تا نکات زیر مورد توجه قرار گیرد.

۱. محوریت خیریه‌های اشتغال‌زا

تحقق موارد پیش‌گفته نیازمند شکل‌گیری سازمانی متناسب با خود نیز هست. این سازمان باید غیردولتی باشد، از سوی دیگر فعالیت در مناطق حاشیه شهر و محروم نیاز به رویکردهای جهادی و خیر خواهانه نیز دارد. لذا پیشنهاد می‌شود با محوریت چندین خیریه با تقسیم کار بر اساس رشته‌های شغلی مورد پشتیبانی یا پهنه‌های جغرافیایی، موارد مذکور آغاز گردد. این مهم می‌تواند در تعامل با خیریه‌های موجود یا تشویق برای تأسیس خیریه‌های جدید در این خصوص انجام گردد.

گفت‌وگو با مدیر کل کمیته امداد خراسان رضوی

اشتغال ناپایدار

گفت‌وگو

رضایمانیان

یکی از دستگاه‌های که در پیشانی مواجهه با ساکنین حاشیه شهر می‌باشد، کمیته امداد امام خمینی (ره) می‌باشد، امروزه رویکرد این کمیته در کمک صرف به خانواده‌های تحت پوشش به سمت توانمندسازی اقتصادی و کمک هدایت شده رفته است و امروزه طرح‌های اشتغالی متعددی توسط این دستگاه اجرا می‌شود، برای بررسی این اقدامات سراغ مدیر کل کمیته امداد امام خمینی (ره) در خراسان رضوی رفتم، محسن مسعودیان راد هر چند از طرح‌های اجرا شده می‌گوید اما با این حال اذعان می‌کند که همه اقدامات ما نیاز به پشتیبانی دارد و گر نه طرح‌های اشتغال‌زایی ما به سرمایه پول تبدیل نمی‌شود.

♦ کمیته امداد پویژه در حاشیه شهرها چه اقداماتی در زمینه توانمندسازی داشته که با سایر سازمان‌ها متفاوت بوده است؟ ۸۰ درصد مددجویان کمیته امداد در حاشیه‌ها سکونت دارند، از طرفی این سازمان در فعال کردن اقدامات فرهنگی و مشاوره‌ای قبل از مسئله اشتغال توجه داشته چرا که باید به ابعاد مختلف فرهنگ توجه شود تا توانمندسازی اثرگذار باشد و ما اکنون اقدامات و مشاوره‌های گوناگون حقوقی، شغلی، ازدواج و خانوادگی داریم. یک بخش توانمندسازی، توانمندسازی فرهنگی برای تأثیرگذار بودن توانمندسازی اقتصادی در

